

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Septuagesimusseptim[us] ar. de vitio vane glorie. Quid est vana gl[or]ia.
Principiu[m] [et] mediu[m] [et] finis priuationis vane glorie. Multa exempla
patru[m] [et] originalia contravana[m] gloriam. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Liber. II.

probatis necessitas; quoniam oia agamus ante oculos iudicis cuncta cernentis. xxviii. q. ii. perniciosem. De reverentia ad angelum. Bern. In quo quis diuerlorio, in quo quis angulo reverentiam habeat angelum tuo semper adstantem. p. 29. cxvii. Montes in circuere eius. I. angeli. Hiero. Nec audias eo presente; quod me presente non audies. De reverentia facis locis. Ben. xxvii. Terrificus est locus iste. Et ar. s. d. sua publicum. et de cose. dist. i. c. vide quod no. de conse. dist. n. in situ. Sed sum quidam homines in hoc demonibus nequiores; quibus locus corporis dominici et reliquiarum sacrarum in ecclesia est terrificus. ipsi ramet ibi feda et in honesta attentare et perpetrare non formidant. contra quos. i. Dachia. iij. legitur de beliolo: o innadepte depositum in templo. cui apparuit equus terrificus: terribilem habens sellam. de hoc enim de reli. et ve. sancto. per totum. et de immo. eccl. e. decr. lib. vi. et xvij. q. iiiij. s. sacrificium. et de adul. significasti. Dominibus etiam reverentia facienda est. i. Per. ii. Omnes honorate. ex de mai. et obe. solite. i. Et bene honorificate. i. d. neg. Et conscientie. Bern. Conscientie tue debes honorem: cosi qua pecare erubefcas. Eccl. x. Fili in mansuetudine serua animam tuam: et da illi honorem finis meritum suum. Peccatum in anima suam quis iustificabit: et quis honorificabit eum honorantem animam suam? Immo necseri sunt in honore etiam nec contemnendi: in mente propter naturam diuinam non biscauuntur. Mart. xvij. Vide re de contemnit vnum ex his pusillis. Eccl. vii. Seruus sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua. Eypianus. Quatenus erga te deus esset alius et ipse sis circa serum tuum. Seneca. Cum inferiore sic vias: quemadmodum superiorem via tecum vias rescit. iij. q. vi. qui se scit. ii. xij. q. vi. iniquum. i. d. neg. et expellit. lxxij. dis. quo iudicium. ibi. Et ideo quod tales erga subiectos nostros debemus existere: quales nos (si subiecti fuissimus) in nos vellemus esse prepositos. xv. dist. esto. xij. q. v. de forma. Pauperes etiam honorandi sunt. Hier. Pauperes non sunt despiciendi ut regni: sed exhortandi ut patroni. Domini etiam honorandi sunt a seruis et subditis. ad Lox. xij. Omnis alia tc. et de celi. omnis. Rom. xij. Cui honorum honorum. Rom. xij. Honore inuenient preuentores. Seneca etiam boni honorandi sunt. Thren. iij. Iades senum non erubuerunt. et post. Negat enim miseri sunt. Sap. ii. Nec veterani vereamur. Tenuit. xij. Lozam capite confusus: et honoris personam sentire. ad Tim. iij. Senorem non increpaueris. ii. q. viij. paulus. Seneca. Cum veterano parcius agendum est. Viri similliter honorandi sunt ab yr. ibus. i. Per. ii. et econtra. so. ut ibi. Hiero. Non de pede: sed de costa mulierem formam uitram ea viro conteneretur. nec de capitale ne ei dominaret. de hoc. xij. q. v. cu. caput. et. v. lxi. Honorandi sunt et parentes spirituales. Eccl. vii. Honorifica sacerdotes. Heb. vi. Obedire prepositis vestris. j. ad Tim. v. Qui bene pie sunt presbyteri duplice honore honoratur. Thren. iij. Non adder ut respiciat eos. Facies sacerdotum non erubuerunt. glos. Notandum quod supra sacerdotum quasi homicidas notant. et hic separantur facies domini quod non derulerunt eis. quoniam enim mali sunt non sunt contemendi. sed ille in illis colendus est: honoraduera: quod missi sunt. Et alia glos. Nota terrible contra contemnentes sacerdotes: et contra facies eorum non erubescentes. illis momentibus et subiectibus a secularibus non cessare. Ad hec. xij. q. d. fin. ii. q. s. non quales. xij. d. in novo. Honorandi quidem sunt ppiter dignatarem. magis quam scilicet malabstanti audi habent in sacramento altario. i. q. i. multi. quoniam non habent angelum. Honorandi etiam sunt parentes camaleo. Eto. ii. Honorata patrem tuum tc. verbis scilicet et beneficijs. Hiero. Honor in scripturam non tam in salutationibus et verbis quod in collationib. munera sentitur. ad hec. xij. q. s. quomodo. i. ad Tim. v. Qui suorum maxime despicio: et. xlviij. dist. q. non necesse. de hoc plene. Eccl. iij. Unde ibi suggillo verbo. Adaledictio matris eradicat fundamenta. Ben. ix. glos. Cham nudis

etatem patris irritis. xij. dist. in scripturis. et semper sua in servitute per perturbata dñauit. xxv. d. sexto die. i. Reg. xv. xvij. et. xvj. Absalon David de regno expulit: et concubinas eius incelsauit. sed mox codignas penas luit. iii. Reg. q. i. Belisei caluitum pueri Belhel irriterunt. et eos vxi. clj. de eis lacerauerunt. pimum Ben. ix. secundum. i. Reg. xviii. tertium. lxxij. Reg. q. i. Proverb. xij. Qui affigit parrem tc. et. xvij. Qui subtrahit aliquid a parre. tc. xij. q. i. qui abfuerit. Eccl. i. iij. Ille dono patrem. Eccl. xij. Qui percussit patrem aut matrem: morte morietur. Eccl. iii. Ille dono em habebis marri tue tc. Non bonitatem parentes anathematizat concilium gangrense. xij. d. c. i. Ad hoc etiam. lxxij. dist. non satis. s. est probanda. c. xvj. in scripturis. in. Et notandum quod sicut tenemur prouidere necessaria parentibus carnalibus: ita et spiritualibus. Pet. x. Dignus est mercenarius mercede sua. xij. q. ii. quicq. q. i. Timo. ii. Laborantem agricolam tc. Gal. vi. i. Communice aureis qui caret. xij. q. i. q. s. his ita. Unde super pie. verbo apli. i. Timo. v. Qui bene pie sunt peccati. duplice honore digni habentur. glos. A subdini. vi. et spiritualiter obediant: et tempo: alia eis ministrant.

Canticulus. lxvij.

Ost⁹ sufficienter

expeditius de superbis inficiente omnem genus humana: maxime religiosos quoddam qui adstrictris humiliardos in promiserunt: ad aliud religiosos quodcumdam nostris. importis vitium accedamus. scilicet vanagloriam. C. Agitur hinc Luminacum in gradu. xij. Haec gloria est hinc speciem naturae immunitam: mox: per mentis et observationis querelam. hinc vero qualitatem est labours in dispersione. suds: perditio. thesauri insidie et perditio: in via. fidelitatis: pioles. superbie. precursatricis naufragium in portu: in arca formicinum quidem existens: invenire vero fatigacionis et cursu: insidiarum. Vigilanter obseruare et florentem usq. ad momentum et mundam inuenies in vestimentis et in vnguentis et pompatrici processu et armis: in matibus et alijs. Jejunans vanaglorio: et refolens jeans: invenire ut non immortescam. Iterum vanaglorio: praedare et fitus. vincere: ab eadem vilia comutans. Iterum vanaglorio: loquens. vincere: ab ea. et tacens iterum succubio: quo cumque proleceris tribulum istum: stat aculeo recto. Vanagloriosus est idolum culto: fideli: colens quidem deum apparen: hominibus vero et non deo placere volens. Mart. vi. Vanagloriosus est omnis ostentator: et ostentationis amator. Vanagloriosi: ieiuniis absq. mercede est. Mart. vi. et oratio eius importuna: propter landem enim hominum virtutis operatur. Vanagloriosus exercitator: dupliciter leditor: corpus quidem contabescere faciens: mercedem vero non accipiens. C. Adulatores vanagloriam provocant. vi. q. i. sunt plurimi. Adulatio: est deo: num minister: superbie manuductio: et copunctionis dispersio: honorum exterminalatio: seductor: vie. Confundant et obmiserent qui beatificare in facie admittuntur. iij. d. c. ii. t. iij. xij. q. i. primu. Seneca. Adulatio dulce venient. Magni est ab anima laudem hominum amovere: maxima vero est laudem demonum auertere. i. s. Lode humilitatem offendit: non qui scipium vilificat: quomodo enim non copio: rabit scipium: sed ab alio impoperatus et charitate ad ipsum non diminuens. Non suscipiat vaneglorie de monem quoniam tibi episcopatu. i. q. v. sicut is: aut fratre ducatum aurum magisterium submitit. Labor enim est hinc canem scilicet vanam gloriam: a macelli mensa: ab appetitu repellere cordis. Secularium aduentuum preanticipat vanagloria: et leuij: es monachos in occursum aduentuum et horatur exire. Qui vanitatem vaneglorie mercatur: et apicem vitam possider. nam inter monachos habitu et figura moratur. in mundo vero prudentie cogitatione et mente. Qui super donis naturalibus et diuinis. dico

autē acutitate ingenii, et intellectus docilitate, lectione, prolatione, promptitudine, ingenuitate, et talibus hymnōi virtutibus ab his labore precepit seribus in nobis excolliuntur; nūc super naturam bono vero participabit, qui enim in modo sc̄z in naturalib⁹ infidelis est; et in multo sc̄z in supernaturalib⁹ sc̄z bonis gratiaris sc̄z virtutibus infideles erit. ar. Dicit. xxv. de fidelis in modo. Lūc. xix. Una gloriatuerit et superbe, quia nimis laudes exaltant et instant. vi. q. i. sunt plurimi, exaltata vero anima, tūc eam superbia sumens sursum effert usq; ad celos; et subtilis desider. Lūc. c. de penit. v. q. si enim ad abyssos. Princis p̄iū p̄imatione vane glorie est custodia ovis et amor ignominie. Medium vero recisio omnium adiumentorum vitiis, satrum intellequalium. Finis vero ea que sunt ad ignominiam conferunt, coā multitudine insensibiliter adinuertire. Quū nos laudare incipit demones seductores; ceteriter recordemur multitudinem iniquitatū nostrarum. Una gloria est simplicitas abiectionis, facta institutio et conuersatio. Ille uero Clīmacus. In epistola ad virginem sit sanctus Arhangela. Si manifestaueris vitam tuam; pariter hoc tibi vanam gloriam; et dannū patieris. Si autem anima inuenienter tibi consentanea pariter que dei sunt facientes, huius quasi soli in ministerio reuelata, ibi enim non est vanam gloriam, qui loquitur ut anima saluet; multa merscedem accipiet se habentibus desideriū non insidiatoriis. Dicit. xxviii. v. q. iii. nolite, audiendi loquitur ut falsentur. Abbas Pemeni dicit. Ille domini sc̄psum reprehendat, vbiq; potest stare solus et cū alijs. si auren se magnificat, nūc stat. Quicquid fecerit homo boni: ne exultet in eo qui morperdet illud. Abbas Dacharius ei inuiriātū satiſfaciebat de eo qđ querebat. Iudantius eum nullū dabat responsum. Dicit abbas Zenō. Egypti monachi virtutes quas habent, zelant; et virtus qđ nō habent, manifestant. Ita autē et greci virtutes quas non habent, predicanter; et virtus qđ habet, abscondunt. Dicit senex. Qui ab hominibus amplius honoratur aut laudatur, non parū dannū patitur, qui autem ab hominibus non honoratur, despiciunt gloriam sc̄z reponit. Intelligo eā appetere do, ut eternam, et di, qui pūnatur, accipiet. Vt rāq; enim habere gloriam impossibile est. Idem senex. Sicut fieri nō potest ut herba similis et semel nascatur, de peni, di, h, dum sancta. Ita impossibile est ut laudem et gloriam seculariū habentes (supple et affectantes) simili etiam et fructū faciantur celestem. Dicit sancta Synclerica. Sicut thesaurus si manifesteretur minuitur, ita et virtus deperit publicata. Nam sicut cera a facie ignis soluitur, ps. lxxvii, ita et anima per laudem resoluta perdit intencionem suā. Dicit senex. Quando cogitatio superbe vel vane glorie te impingat, percutre recipit sc̄z omnia. Ep. xv. no. xxvii. q. vii. quod in oīde. Dicit. xix. mādara dei seruasti. Mat. vi. p̄iū. q. ii. sc̄. Si inimicos tuos diligis, si gaudeas in gloria inimici tui, et cōtristaris in delectione eius; si apud te habes et seruas inutilis. Lūc. xvii. es. et oībus hoībus plus peccato. Neq; tamen aliquid grāde sapias rāq; aliquid feceris, sc̄iēti cogitatio omnia illa bona dissolueret. Quidam senex dicit qđ mortuus erat mundo, alter dicit ei. Non cōidas donec egrediaris de corpore, quia etiā tu dicas qđ mortuus es, diabolus tñ mortuus non est. Quū quidam senex in deserto quinqua ginta annis nec panem nec aqua ad satiaret accepisset; dicebat, occidi auaritiam et vanam gloriam. Quoq; qui audierat abbas Abraam: venit ad eum et requisiuit an illū sermonē dīcisse. At illo confiteor, dicit ei Abraam. Ecce dīc per viam ambulas video lapidem et māslam aurum. Nūquid potest cogitatio tua aūrum simile lapidi existimare? Dicit senex. Non, sed pugno cum cogitatione mea ne illud tollam. Lūc. Abraam. Ecce viuit auaritia, sed ligata est. Item dicit ei Abraam. Ecce audis de duobus fratribus qđ unus relaudat; alter te horret, detrahit de te, nūquid vtrūq; eorum ad te veniente pariter accipies? Dicit senex. Non, sed iterum pugno ut et

illum diligam quem horreo. Lūc. Abraam. Ecce ergo visunt in te passiones, sed ligate, supple, et solvi possunt. Quidam senex dicit alteri. Si fratres dederō aliquid: et tandem spiritus renodorie soū dicit illud: ramq; propter laudem hominum hoc faciam; nūquid dimittam daret? Lūc. senex. Et si proper homines hoc centaria facere, tamen qđ proximo necessaria sunt da. Nam duo homines erāt in vicinio: unus seminavit et fecit frumentum parum et ipsum nō mundum, alter nihil seminavit. Ueniente fame meli⁹ potuit inveneri qui seminavit. Faciamus nos ergo aliquanta Celi immunda. Ne periclitemur. Adde quod noī h, proprius dom. frater egidius. Quum abbas Silo suspirasset a tertio audiente dicit. Indulge mihi frater, quia needū moeacnum me esse cognoscō: quia audīcere altero suspirauit. Quidam senex qui descendebat ad visitandum filium ministri sui: in vicino p̄cessit eū minister: et in vicinia. Venire occurrit anachorita, quos qui senex longe vidisset egressos cum lampadibus: sentiens qđ ad se ventirent, posuit vestimenta sua et misit in flumen: et cepit ea lauare stans nudus, qui autem ministrabat ei, videns, erubuit: et rogauit homines dices. Reuertimini, senex enim noster sensum perdidit, et venies ad illum. dicit. Abba: quid hoc fecisti? omnes enim qui te viderunt, dicerunt quia demūnum haber senex. Lūc. ille. Et ego hoc volebam audire. Quū iudeu prouincie abbatem. Moysen desideraretōdere: et ei in eremo obuiasset: requisitus ab eo incognito. Ubi est cella abbatis. Moysen: cur ipse. Quid illum vultis vide hominem? cultum et hereticum? que quū audisset iudeu veniens ad ecclesiam, renulic clericis que audierat. Contristati clericis dicerunt qualis esset monachus qui sibi talia dīcisset. Iudeu respondit. Senex vestimenta veterana habens, longus et niger. Et tunc cognoscēs qđ ille esset miratus recessit. Quū quidam iudeu velle videre abbatem Symone milie audiens ascendit arborem palmet, et cepit eam mundare, qui autem venissent illi dicerunt. Ubi est anachorita? At ille respōdit. Non est hic, discēdit. et sic illi discesserunt. Iterum alia vice voluit eum videre quidam ex iudicibus: et p̄cesserunt clericis dicentes. Abba: para re, quoniam iudeu audiens opera tua venit ab te benedici. At ille, etiam parabo me. Nesciis ergo centonē sum, et acceptis panem et caseum in manus has, et duas raticatis pedibus sedis in porta: et incepit comedere. Iudeu in iudeu et sic eum videns, contemnens eum discessit. Quū abbas Silo resuscitasset quēdam infantem defunctum quē in cella p̄iectū orare credebat, ait discipulo. Numq; hoc dicas ante meū trāstūm. Fugit abbas Nestoroth diaconem in desertο: dicens. Nisi diaconem fugiem: cogitationem vane glorie non vitasset. Quum fratres de stilī non posset quēdam immundum spiritum deinceps dīcerūt. Non potest quis hunc enīcere nisi abbas Bessarion. sed si hoc dīcerimus enīc ad ecclesias veniet, fingamus ergo qđ dormit. Et dicit uerit Bessarion. Abba suscitā istum qui dormit. At ille dīcit, surge et egrēdere foras. Mira sanctitas, ignorans fecit miraculum. Et moe egressus est ab eo spūs immundus. Quū sanctus Macharius quēdam mortuum suscipiat, discipuli eius ante pedes eius corruerunt p̄ timore, quibus senex. Itūd p̄pter me factum non est, nihil enim mihi collatum est, sed propter mulierem viduam et parvulos deū indoluit. hoc enim maius est qđ deus noster animas hominū sine peccato esse desiderat, qđ mortuos suscitare. Item dīcit. Qui laboret arbitratur se aliquid facere, recipit hic merces deū suam. Serapion in collatione de octo virtutib⁹. Zenō dōrie genera duo sunt. Primum qđ pro carnalibus ac mānifestis extollimur rebus. Secundū qđ pro spiritualib⁹ et occultis desideriis vane laudis inflamur. Una tamen in re renodoriā utileiter accipitur, quū quis spiritaliō fornicatiōnis tentatus ne vilis habeatur ab alijs: continet, et ne nomen sanctitatis amittat. Nec mirum tantam huic p̄fessioni inesse virtutē, ut irruentem quēplam in fornicatiō-

Liber II.

nis stimulum valeat refrenare: quoniam sit experimentis multorum sepissime probatum quod ita cum quem semel veneni sui persone coepit infatigabilem reddatur: ut faciat ab eo ne bidenta quidem vel triduana sentire ieiunia. Super qua res pulchre abbas Macharius cùdām percutantur cur fas me ab hora tertia in eremo pulsaretur: quoniam in cenobio habebat dominibus integras refectiones sepe contēnens non sensisset eliciunt: respōdit. quoniam hic nullus est ieiunium tui telis: quoniam suis laudibus nutritur atque sustentatur aut te dignus homo et renodogie refectio saginabat. Cassianus in lib. vi. de renodogia. vanitas gloria. Septimus nobis certamen est contra spiritum renodogie quam nos vanam gloriam possumus appellare. Multiformem variū atque subtilem ita ut quibuslibet perpicacissimis oculis non dicatur: sed preuideri vir possit. Non solum enim ut certera via in parte carnali sed etiam in spirituali monachū pulsat subtilior se nequitia ingerens monachī menti. ita ut qui non poterunt carnalibus virtutis decipi: spiritualibus successibus actius laudentur. tantoq; et permisceris ad confititū: quanto obscurior ad caendum. Omnia nā vñitiorum manifestū: apertoq; est congressus. et in quoque eorum contradictione rigida confutatur incensor: et in maliciose factus abscedit. victorēq; suū deictus adulterius des incepit infirmio: attentabit. Idic vero quoniam p. elatione carnali pulsauerit mentem: et fuerit responsonis scuro repulsus: rursus ut quedam multiformis nequitia priori habitu personae mutata. sub virtutē specie victorē cōfodere et iugulare conēdit. Et enī certera vita seu perturbationes vñitiorum ac simplices efficiuntur. Nec vero multiplex et multiformis ac varia vñdice bellatorum et ex omni parte occurrēt. Nā et in habitu et in forma in celo in lectio: ne in voce in opere in vigilia: in ieiunio: in oratione: in remotione: in scientia: in taciturnitate: in obedientia: in humilitate: in longanimitate: militie: christi vulnerare constitutur. Pulchre seniores naturā morti huius in modum sepe describunt: vno decorata tegmine alio rursum inuenitur inducta. Omnia virtutata superata marcescunt: et deuicta per singulos dies infirmiora redditur. Hoc non deictu acrius insurgit ad luctam. Gal. v. Nolite fieri inanis glorie cupidi. Et Jo. v. Quomodo potestie vos credere quoniam gloriam ab iniuvicem accipitis: et gloria que a solo deo est non queritis. Et David ps. li. Dissipavit deus ossa eorum qui hoībus placent. Et Gal. i. An quero hominibus placere: Si adhuc hominibus placere: christi seruus non essem. tlvij. dist. c. xlvi. Immitrit hoc virtutē clericos gradum et desideriū presbyteriū et diaconiū. Quidam senex quoniam ad cellam cuiusdam fratri causā visitationis veniam ostio proximasset: et quod ageret curiosus auscultarer: ita eum reperit huius spūs impugnatione pellectū: ut in ecclesia se ferre credere faceret exhortariō plebi sermonē. rursumq; mutato officio audiuit eum velut diaconem misericordiam celebantem. Sententia patrum antiquorum hec est ad vanam gloriam fugiēdam secū monachū debere fugere mulieres et episcopos: neuter enim finitū monachū quiete celle operam dare aut rēthorē vacare. Jo. cassi. ibi vbi supra. Hanc belitā multiformē ratiō remedio poterimus euadere. ut cogitantes illud ps. li. Dissipauit deus ossa et c. plurimum nihil proposito vanitatis arianis glorie gloria nos in ipsis facere permutramus. deinde ea q; bono initio fecerimus: obseruatione finiti cultus dire nitamus. ne oīs labrum nostrorum fructus post irreversis renodogie moribus evanesceret. Quicquid etiam in conversatione fratrum minime communis vñs recipit vel exceptat: cum studio rāq; iactantie dedicatum declinemus. Et ea que nos possunt inter ceteros nobiles reddere: veluti solis facientibus laus apud homines sit querenda: vitēmus. Quod facilissime poterimus euadere: si consideremus non solum fructus laborū nostrorum nos penitus amissuros quoniam renodogie proposito fecerimus: sed etiam reos magni criminis factos eterna supplicia veluti sacrilegos

subiutorum. ut ipse qui ad iniurias dei opus quod eius est glorificetur deus. Mat. v. Luc. ii. p̄. c. viii. Non nobis domine non nobis: sed nomini tuo da gloriam. obtemperans oportuit agere: hominū gratia maluerimus exercere: ab eo qui occulorū est confusus. p̄. ix. Scrutans corda treves deus. Ad Heb. iii. v. xix. dicitur. erubescant. xvi. q. ii. perniciosam. homines deo: gloriam in mīdū gloiū domini preciū lisse cōuici. Tulus. Vane glorie passio irrationabilis est: et in virtutis opere se admisceret. Monachus vane glorie cupidus sine mercede operarius. Mat. vi. Sacculus perfosus non seruat immensum. Et q; mercedes congregantur nisi cas in facultū pertulsum. Aggei. i. Nec res nodogie mercede. Ventus dissipat vestigia virtutis: eleemosynam. i. q. i. vide. glorie vanitatis. Iacobus lapidis non peruenit in celū: et oratio placentis hominibus non ascendit ad deum. Occultarū thesaurū suum vir sapiens: et virtutis sue laboremonachus pudēs. In plateis orat renodus: qui autē impugnat eam suū intrar cubiculū. Mat. vi. saltuē cordis. Occulta in itinere latronū que na sunt donec ad supernā cūscitatem peruenias. Vana gloria mīrem incidentem corroborat. infirmantē facit incolumentem semen iuueniem fortiorē. Raucam vocem subtiliat. pallē tem florē facit. claudū facit currere: et recidivere. Cui di. Rome fratrem multis mensibus iactem in grabato: et dormitorū clamorisbus infirmitatis concutientē: facit gardianum statim stātem et explicantē dolorem non lenientem. Laudam ouē vel capiam cū tintinnabulo picere facit gregem hi moribus. quod est mirabile in pecu de buro. Cfr. Frater Egidius laicus socius beati Francisci. Propter tentationem manū gloriū non desflas facere dominū. Si enim agricultor: nolens semen in terram diceret intra se. Nolo seminarē hoc anno. q; si feminauero: fortevenient volucres et comedent ex semine illo. et ppter hoc non seminarērō haber fructū terre ad comedē dū. Si autē seminarē: licet aliqua de feminis pereant. tamen maius pars remanebit ei. Sic est de illo qui rētāre de vanity gloria et pugnat contra eā. Addē quod scripsi supra. Et proximo. q; quidā. Legitur de beato Bernardo q; quā predicatorē: et a vanity gloriā in modō. quod est mirabile in pecu de buro. Cfr. abb. Sisoy. Nisi dñs glorificauerit hominem: gloria que et hoībus est non diu permanebit. Propter. xxi. Ne glorieris in crastinū: ignoras quid superēntū parat dies. Laudar te alienus: et non os tuū. extraneus et non labia tua. Hiero. Non queras gloriā: et non dolebis quā inglorius fueris. Qui laude non appetit: contumelias non sentit. Mat. x. Videte ne quis sciat. t. viii. Nemini dicas. Jo. viii. Ego gloriam mēā non quero. Seneca. Esto dignum in superbi gloria. Stultusq; est tempore gloriā transītū querēre unde possimus eternā acquirere. Bern. Fidelis subimber cultus non turū arbitratur labiū hominū cōmittere gloriā suā. Non turū plane: sed stultum ibi thesaurū tuū reponere vbi non valeas restituere quā volueris. Si ponis in os inimicū nō in tua de mea est voluntate. quā vñq; p̄ meo libito vel lādere te possim vel derogare tibi. Bern. Ille hypocrita quid non vis esse laudabilis: qui vis ut laudens. Quid formosus apparere et formosus non esse: Bern. Ut quid alieno testimonio contentus sum: cuius nec vituperio reprobus nec laude dignus inueniar? Si ante tribunal sentiū iudicandus adstare: merito de laude vestre gloriari. Tunc quā solius christi iudicio sum presentādū: quācū in sancte est mei vel alteri iudicio gloriari. De hoc. p. i. q. iii. senti. cū sequentibus. Item Bern. Qui cōscientias suas in aliis linguis poluerunt: modo parvū modo magnū modo nullū iudicantur: prout linguis hominū eos laudare vel vituperare placuerit. Bern. Reuersa fidelis famulus esset de multa gloria dñi tui nō manibus suis adherere continet. Augu. Quas vires nocendi habeat vanity gloria non sentit: et bellum ei indixerit. quia etiā cuiquā facile est

glossa non cupere quoniam negatur; difficile est ramen ea non delectari quoniam offertur. **H**eg. Aliquantum facile est hunc manu laudem non appetere. difficultus est oblatu respue, re hoc vitium vincit alia vita vincentes. **A**ug. Lauedium est precipue de virtute quod surgit de vicio: la virtute. **H**eg. Difficilis arrogatio caremus: quod auro et gemis. **A**ug. Sunt qui contemptu manus glossa vanius glossatur. ps. si. **G**aud gloriari nulla petenda tibi. **C**etero peccati nulla petenda tibi. **C**etero excep. pse. q. graue. **P**rosp. Quoniam omnia vita superauerit homo: maner periculum ne mens bene sibi consilia portu se quod in dno gloriatur. contra illud. iij. **L**oz. cib. Qui gloriantur: in domino gloriantur. **H**eg. Panna virtus monachi est indicia hominum contemnere. Quoniam canto: Parisiensis in quodam loco predicassem: redeuti ocurrunt quidam clericus dicit. **B**enedictus sermo ois tui. de quo vehementer canto: turbatus est. **R**emedius contra hoc virtutum. Primum est absconsio. **E**sa. xxx. Erat vir sicur qui absconditur. In virtus patrum. Sicut rhabas urana sua manifeste et minuitur. ita virtus queritur deperire publicata. **H**eg. Depedari desiderari qui thesaurum publice in via portat. Figura hoc. **E**go. iii. in manu Moysi que leprosa in finu curatur. Secundum est sui reprehensione. ut supra in. s. proximo. n. n. abbas. In virtus patrum dictum est de reprehendente quod vobis viuere potest. Tertium est consideratio inferni vel purgatorii. vbi est ignominia ad puniendum vanam gloriam. Quartum est consideratio glorie eternae. q. b. **H**eg. Viles sunt temporalia: quoniam considerantur eterna. et spernitur falsa gloria: quoniam pensatur vera gloria. Quintum quoniam offertur homini gloria vel tentatur eadem eam deo dicens. ps. ccii. Non nobis domine tecum sed nomini tuo da gloriam. Sic angeli fescerunt. **L**uc. ii. de cose. di. i. hi duo. t. c. poro. Sertii quia fin **H**ier. impossibile est quodque in virtutis regno apparet gloriosus. **R**emedium etiam contra superbiam filiam vanorum gloriarum hec. Primum: consideratio melioris. sicut Elizabeth mater Jo. baptista coparata beatae Marie humiliata est. **L**uce. i. Unde hoc ut veniat mater domini ad me. Et Jo. comparatione salvatoris. **D**at. iii. **E**go a te debet baptizari. **H**eg. Sicut incentiu elationis est respectus deterioris: ira cautela humilitatis est consideratio melioris. **S**ecundum remediu est cohabitatio humiliu. Sicut enim qui comunicat superbo: induit superbiam. **E**ccl. viii. sic qui comunicat humiliu: induit humilitatem. **O**do episcopus Parvus semper ante se despiciens: ex pauperibus in mensa ponebat: et alios a latere. requiritur quomodo hoc poterat tolerare: respodit quod quidam nobilis eum docuerat hoc. **S**ecundum. v. c. dicens. Utrum trans speciem tuam non peccabis. **E**ccl. viii. est consideratio proprie conditionis. primo sperma. deinde sucus stercoris. deinde cibus versus. **H**ier. Quando superbis q. semp secum sentiunt postea. **E**ccl. i. Quid superbis terra et cenis? **Q**uartu est exemplu christi. **A**ug. Medicina hois tumoris est humiliatio saluatoris. Erubescat hois esse superbis: quoniam humiliatus factus est deus. **P**hil. ii. **E**zech. i. Qui fieret vox super firmamentum quod erat super caput eorum dicit **H**eg. Sancti qui quis qui ipsum est yngentum flagellatum ex misericordia patris in hoc modo confundit: deponunt si quod de suis meritis presumunt. Na si hinc ipse sine flagello non existit: quoniam peccato venit. **J**o. viii. quoniam flagellum digni non erunt: hic cum peccato venient. **H**ier. xliv. Ecce quibus non erat iudicium viribus calicem: liberos bident: et tu quasi innocens relinqueris. **Q**uintu consideratio vilis seruitutis in qua superbus est. quia seruus diaboli est qui est rex super omnes filios superbie. **J**ob. cl. al. penit. **S**extu consideratio districti iudicij: quod erit specialiter ad humiliandum superbos. vbi iudicium durissimum fieri: qui prefunt. **S**ap. vi. vbi dñs. ps. xxx. retribuer abundantiter facientibus superbiam. **E**sa. ii. Dies domini exercitum super omnem superbum et super omnem arrogantem: et humiliabitur. **H**ier. i. **E**go ad te superbe (dicit dñs exercitum) quia veniet dies tempus visitacionis: et cadet superbis et coruer tecum. **E**sa. xxviii. pedibus conculcabitur corona et fram. **C**onfideratio infirmitatis nostre ex parte corporis: et animi. quoniam nec possimus pulicibus resistere. **A**ug. Homo dictrici coniunctus: et tumes: et iratus es. resisti si potes pulicibus. **H**ier. Unus et glutinosus nimis est non modo exterior: verum etiam interior: substancia nostra: et facile co: hu manu omnibus que frequenter adheret. **C**ontra mortis memo: ia. i. **D**acha. ii. Gloria impie sterne et vernis. hodie extollitur: et cras non inuenietur. quia cœversus est in terram suam. **E**ccl. vii. Humilia valde spiritum tuum. quoniam vindicta carnis impie ignis et vernis. **C**onfideratio recordatio ppri sceleris: de quo **E**sa. xxviii. Recogitabo tibi oes annos meos in amaritudine aie mee. vnde. **R**eg. xv. quoniam Semeli malediceret et mitteret lapides contra David: Abifay dixit regi. Quare maledicit hic causa dñ regi meo: yadam et amputabo caput eius. Sed David memorem consili sceleris cum Bersabee uxore Urii respondebat. Dimitte eum ut maledicat iuxta preceptum domini: si forte respiciat dñs afflictionem meam: et reddat mihi bonum pro maledictione hac hodierna. **C**onciliu est assidue denotus subiectio: ut homo semper velit esse cum aliquo quod vereatur: timeat: et sub alio frangere propriam voluntatem discat. **J**o. vi. Descendi de celo: non ut facias nos luctarem mea tecum. **C**ondeciliu contemplatio occulti insperato cui cogitatio hominum colliteretur. ut erubescamus coam eo etiam aliquid meditari. ps. xv. **P**rovidebamus dominum in conspectu meo semper tecum. **C**ondeciliu est amaritatis et exercitatio in operibus et officiis humiliibus. **E**ccl. vii. non oderis opera laboriosa. de penit. dist. ii. c. i.

Articulus.lxxviii.

Non habet quoniam religiosum nostri temporis crinis visus est hypocritis que ex vana gloria processus est. re dit. Amans enim humanam gloriam simus ligatos latranciam. Predicant autem religiosi peculia aliquid ostendunt se habere virtutes quibus carent. modo re in apparientia humiliis: in clauso supbi. extra honestum? multi immundi. extra tunica vili: intra loculum: reconditi. extra puris: intus malitiosi. extra ci secularibus sobri: intus cum fratribus: gulosi. extra copiosi: intus dissoluti. extra miserabiles: intus furiosi. extra simplices: intus maligni. Dicitur autem hypocritis ab episcopi et supra et crissa aurum: quasi de supra auram. viii. hypocrite simulatores sunt. q. aliud sunt: et aliud ostendunt. bin Chrys. **E**ccl. i. Ne fueris hypocrita in conspectu hominum. Deut. xxv. Non indues vellet lana linorum contexta. et de elec. cu causam. non sis aliud intra aliud extra. **A**tributus maxime hypocrite cognoscuntur. dicit Aug. Primum est bonorum oppositio. q. oppriment bonos: vel persequeuntur facinus vel detracit. et overbis. oes enim hypocrite detractores sunt et iniuriant: se multificantes: talios contumeliantes. **D**at. vii. Hypocrita enim primum trahit de oculo tuo. et **L**uce. vi. Secundum est facilis reprehensio aliorum: quis facinus videatur habere zelum. Tertium est impunitia in aduersitate. superba oes enim mouentur et offenduntur ad contritus melias sibi dicuntur. Impunitissimi enim sunt quida capitia tui huius temporis: sicut experientia continua manifestat inter secularis et eos et admittit. Facilius reuera prius contumeliam reuera per patientiam noscitur. Quartu potest addi: scia opera que familiariter cum sociis agunt: in quibus alii quando deprehenduntur. sicut et superbus et gelibus dissolutis in mulierum cosortiis et alijs operibus carnis. **E**phe. v. Que in occulto sunt ab ipsis: turpe est dicere. **C**onfideratio